

VISIE 'BASISBRANDWEERZORG' DEFINITIEF CONCEPT 18 SEPT.

In het kader van het project Doorontwikkeling Repressieve Organisatie heeft Brandweer Gelderland-Midden een visie op basisbrandweezorg ontwikkeld. Deze visie beschrijft diverse uitgangspunten die input zijn voor het dekkingsplan.

BRANDWEER

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2. KADERS	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Aanvullende kaders	5
3. ONTWIKKELINGEN EN AMBITIENIVEAU	7
3.1 Landelijke ontwikkelingen.....	7
3.2 Niveau basisbrandweezorg	7
3.3 Huidige situatie versus ambitie	8
3.4 Brandveilig leven.....	10
4. BRANDWEEREENHEDEN EN OPKOMSTTIJD	11
4.1 Eerste basisbrandweereenheid	11
4.1.1 Taak eerste basisbrandweereenheid (1 ^e TS).....	11
4.1.2 Wettelijke tijdnorm	11
4.1.3 Afwijkende, gemotiveerde en verantwoorde tijdnorm	12
4.2 Tweede basisbrandweereenheid	14
4.2.1 Taak tweede basisbrandweereenheid (2 ^e TS)	14
4.2.2 Opkomst tweede basisbrandweereenheid	14
4.3 Redvoertuig	17
4.3.1 Taak redvoertuig (RV).....	17
4.3.2 Opkomst redvoertuig	18
4.3.3 Inzet als blusplatform.	19
4.4 Hulpverleningsvoertuig	20
4.4.1 Taak hulpverleningsvoertuig (HV).....	20
4.4.2 Opkomst hulpverleningsvoertuig.....	20

1. INLEIDING

Regionalisering brandweer

De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) wil snel hulp verlenen aan burgers in nood in haar verzorgingsgebied. VGGM is verantwoordelijk voor het leveren van goede brandweezorg. Per 1 januari 2014 is in Gelderland-Midden de nieuwe brandweerorganisatie gestart, die onderdeel uitmaakt van VGGM. Door de regionalisering ontstaat één grote organisatie waarin intensief wordt samengewerkt tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Brandweer Gelderland-Midden levert de repressieve brandweezorg vanuit 41 uitrukposten met de inzet van ruim 800 vrijwilligers en ruim 100 beroeps. Er werken zo'n 150 medewerkers met een beheersmatige functie bij de brandweer, waarvan een deel ook een repressieve functie vervult. De overgang van verschillende kleinschalige organisaties naar één nieuwe brandweerorganisatie creëert een natuurlijk moment om de repressieve organisatie goed in kaart te brengen en te optimaliseren.

Doorontwikkeling repressieve organisatie (DRO)

Het project DRO heeft als doel de repressieve organisatie robuuster te maken en daarmee toekomstbestendig. In dit project worden repressieve zaken onder de loep genomen en waar nodig aangepast om een goede brandweezorg te leveren. Op basis van het brandweerrisicoprofiel¹, wettelijke uitgangspunten, inventarisatie van slagkracht en de belasting voor beroeps en vrijwillige medewerkers, wordt invulling gegeven aan een verantwoorde en efficiënte brandweerorganisatie. Waarbij ook recht wordt gedaan aan de maatschappelijke betrokkenheid en lokale binding. Het project heeft de ambitie om een antwoord te hebben op onderstaande vraag:

Hoe kan de repressieve organisatie, met betrokkenheid van medewerkers en vrijwilligers, doorontwikkeld worden tot een veilig en toekomstbestendig geheel waarmee de repressieve brandweertaken worden uitgevoerd zoals bedoeld in de Wet veiligheidsregio's en de vrijwillige inzet geborgd wordt?

Dit document beschrijft de visie op basisbrandweezorg en daarmee de ambitie van Brandweer Gelderland-Midden. Onder basisbrandweezorg verstaan wij de eerste en tweede basisbrandweereenheid (1^e en 2^e TS), een redvoertuig (RV) en een hulpverleningsvoertuig (HV).

¹ Dit is een monodisciplinair risicoprofiel dat is opgesteld voor de brandweer. Het bevat het zogeheten brandrisicoprofiel en maakt ook inzichtelijk op welke dagdagelijkse incidenten anders dan brand waar de brandweer zich dient voor te bereiden zoals ongevallen op weg- en waterwegen.

2. KADERS

2.1 Wettelijk kader

Het wettelijk kader bepaalt waaraan de brandweer minimaal moet voldoen en wordt in dit hoofdstuk nader beschreven. Het gewenste niveau van basisbrandweezorg wordt in hoofdstuk 4 toegelicht.

Wet veiligheidsregio's

De Wet veiligheidsregio's stelt dat de brandweer in ieder geval de volgende taken uitvoert:

- het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- het waarschuwen van de bevolking;
- het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
- het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

De brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.

Besluit veiligheidsregio's

Eisen aan de basisbrandweezorg zijn opgenomen in het Besluit veiligheidsregio's. Bij wet wordt verplicht basisbrandweereenheden te hebben en ondersteuningseenheden (redvoertuig en hulpverleningsvoertuig) om de taken zoals opgenomen in de wet veiligheidsregio's uit te kunnen voeren. Het bestuur van de veiligheidsregio draagt hier zorg voor.

- De opkomsttijd van de 1^e TS is beschreven in de wet.
- De opkomsttijd voor een RV is niet opgenomen in de wet, tenzij bestuurlijk wordt vastgesteld voor welke objecten de inzet van een RV altijd noodzakelijk is. Dan geldt bij deze objecten voor een RV dezelfde opkomsttijd als voor de 1^e TS.
- De opkomsttijd voor een HV is niet opgenomen in de wet en schept daarmee geen verplichting.
- De opkomsttijd voor een 2e TS is niet opgenomen in de wet en schept daarmee geen verplichting.
- De brandweer heeft een verplichting tot het leveren van bijstand². Met betrekking tot de basisbrandweezorg is dit één peloton.

Bouwregelgeving

De bouwregelgeving hanteert als uitgangspunt dat mensen zelfstandig een gebouw kunnen ontvluchten. Dit uitgangspunt is van toepassing op alle gebouwfuncties. Wanneer een object op basis van de bouwregelgeving niet aan het gewenste niveau van brandveiligheid kan voldoen, zijn in het verleden met betrekking tot een beperkt aantal objecten tussen

² Wet veiligheidsregio's (art 10, lid d), Visie op Grootschalig Brandweeroptreden, Monodisciplinaire opschaling regionale brandweer GM

BRANDWEER

gebouweigenaar/ gebruiker en de brandweer nadere afspraken gemaakt om wél in het niveau van brandveiligheid te kunnen voorzien. Deze afspraken zijn gebaseerd op basis van gelijkwaardigheid en gaan incidenteel ook uit van een inspanningsverplichting van de brandweer. Bijvoorbeeld dat voor een bepaald object wordt overeengekomen dat de brandweer direct twee basisbrandweereenheden alarmeert, wanneer er een melding komt van brand bij dat object.

Ook in de toekomst zal de brandweer samen met eigenaren zoeken naar passende oplossingen op basis van gelijkwaardigheid. Echter, het realiseren van een acceptabel niveau van brandveiligheid in de preventieve sfeer door een 2^e TS tegelijkertijd met een 1^e TS te alarmeren wordt daarbij niet meer gehanteerd. Het is niet de taak van de overheid om tekortkomingen van de eigenaar van een object te compenseren. Bestaande afspraken uit het verleden worden de komende periode opnieuw beoordeeld en afspraken ten gevolge hiervan worden herzien.

2.2 Aanvullende kaders

Paraatheid 24/7

De opzet van de huidige organisatie is dat de brandweer direct naar één incident in het verzorgingsgebied van één post kan uitrukken. Dat betekent dat er altijd personeel en materieel paraat moet staan. Het materieel moet periodiek voor onderhoud of reparatie naar de werkplaats en het personeel moet met het materieel kunnen oefenen op een oefencentrum of deelnemen aan bijvoorbeeld landelijke wedstrijden. Dit betekent dat er een aantal reserve voertuigen moeten zijn om deze ambitie van 24/7 paraatheid zo veel mogelijk te realiseren.

Gelijktijdigheid

Indien in het verzorgingsgebied van één brandweerpost jaarlijks veel prio 1-alarmeringen zijn, neemt de kans op gelijktijdigheid toe. In die gevallen is het gewenst dat deze brandweerpost een TS heeft die opnieuw bemenst kan worden (herbezetting) zodat het verzorgingsgebied weer wordt voorzien van een parate eerste basisbrandweereenheid. Posten Arnhem-centrum en Ede-centrum hebben de meeste prio 1 uitrukken per jaar.

Restdekking

Er moet voldoende capaciteit (mensen en materieel) beschikbaar zijn om de vraag die aan de brandweerorganisatie gesteld wordt in te vullen. Dat kan door zelf mensen en materiaal beschikbaar te hebben dan wel door dit in samenwerking met andere regio's te organiseren. Tevens dient een surplus aan capaciteit beschikbaar te blijven als verantwoorde restdekking van het risico in het verzorgingsgebied indien er voor grootschalig optreden langdurig eenheden ingezet zijn. Als norm bij grootschalig optreden en het leveren van bijstand wordt 50% van het totale aantal basisbrandweer eenheden en hulpverleningsvoertuigen in een regio aangehouden voor de restdekking³. Bij het hanteren van deze norm, is het mogelijk te garanderen dat de maximale norm van 18 minuten opkomsttijd niet wordt overschreden.

Dekkingsgraad

³ Visie Grootschalig Brandweeroptreden: dit betekent dat 20 van de 41 posten bij een grootschalig incident nog uitruk gereed zijn voor de regio.

Bij eerdere versies van dekkingsplannen, van brandweerkorpsen die nu deel uit maken van Brandweer Gelderland-Midden, werd bij de beoordeling van het dekkingsplan voornamelijk gekeken in hoeverre werd voldaan aan de opkomstnormen, uitgedrukt in een dekkingspercentage. Dit geldt ook voor het toetsingskader dekkingsplannen dat de Inspectie van Veiligheid en Justitie (voorheen IOOV) toepaste.

Dekkingspercentage werd destijds als goed beoordeeld indien in 80% van alle gevallen aan de normtijden werd voldaan. Daar waar niet aan de 80% kon worden voldaan, in ten minste 95% hiervan maximaal 2 minuten later ter plaatse zijn. In de resterende 5% mocht de maximale opkomsttijd van 18 minuten niet worden overschreden.

Op basis van de gerealiseerde opkomsttijden in 2013 bedraagt het dekkingspercentage voor de gehele regio 59%.

De theoretisch berekende dekkingspercentage voor 2013 was ruim 50% binnen de normtijden en in 82% binnen de normtijden plus 2 minuten. In de resterende 18% werd de maximale opkomsttijd van 18% niet overschreden.

In 2013 hebben we dus een iets hoger dekkingspercentage gerealiseerd dan theoretisch te verwachten was, echter in relatie tot de voorheen gehanteerde beoordelingsnorm onder de als goed gehanteerde dekkingspercentage van 80%..

3. ONTWIKKELINGEN EN AMBITIENIVEAU

3.1 Landelijke ontwikkelingen

Brandweer over morgen

Brandweer over morgen is een toekomstvisie van Brandweer Nederland en gaat over het vernieuwen van de Nederlandse brandweer. In 2010 heeft zij haar stip op de horizon (2040) gezet. De brandweer legt de komende jaren onder andere meer nadruk op het voorkomen van branden en ongevallen en meer nadruk op de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van burgers.

RemBrand

Het Besluit veiligheidsregio's focust slechts op een deel van de brandweezorg, namelijk de opkomsttijden: tijdnormen voor de verschillende soorten objecten. Hierdoor dreigt een overschatting van het belang van opkomsttijden. De Raad van Brandweer Commandanten onderschrijft dat enkel sturen op het bestrijden van brand, met opkomsttijden als indicator, geen extra brandveiligheid oplevert⁴. Er moet naar het totale brandveiligheidsconcept worden gekeken, inclusief de ontdekkingstijd. Gezien alle (maatschappelijke) veranderingen is het huidige normstelsel van opkomsttijden dringend aan herziening toe. Het project RemBrand verricht op dit moment nader onderzoek en zal naar verwachting medio 2015 haar resultaten opleveren. Deze ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op de inrichting van de repressieve organisatie van Brandweer Gelderland-Midden.

3.2 Niveau basisbrandweezorg

Het wettelijk kader schrijft voor aan welke eisen een brandweerorganisatie moet voldoen. In dit kader is zeer gedetailleerd opgenomen welke eisen aan de eerste basisbrandweereenheid (1^e TS) worden gesteld. De eisen voor de ondersteunende eenheden zijn zeer minimaal beschreven.

Deze visie geeft weer wat het niveau van basisbrandweezorg is waarin Brandweer Gelderland-Midden wil voorzien op basis van haar ervaring, professie, ambitie, de wettelijke uitgangspunten en de mogelijkheid daar beargumenteerd van af te wijken. Dat is het niveau waarmee zij invulling geeft aan haar opgave om iedere inwoner en bezoeker van haar verzorgingsgebied een verantwoorde basisbrandweezorg te bieden.

Daarbij ligt het accent op het voorkomen van brand en is de repressieve organisatie bedoeld voor de restrisico's⁵. Het niveau van basisbrandweezorg wordt geborgd door een combinatie hiervan. Risicobeheersing en incidentbestrijding ontmoeten elkaar op dit snijvlak.

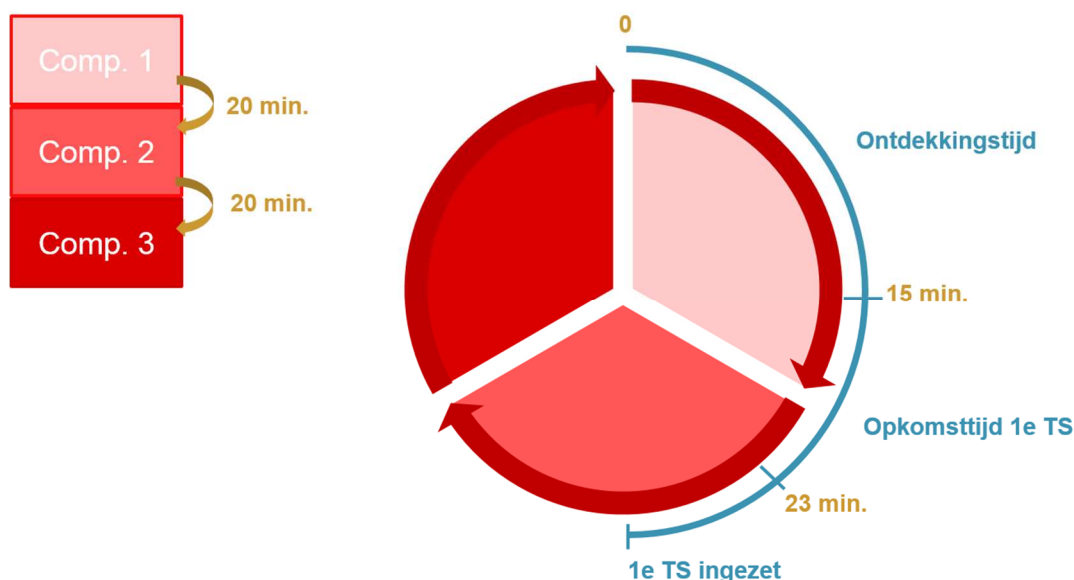
⁴ Zie ook bevindingen in het rapport *Ter Plaatsse van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, juni 2012*

⁵ *Meerjarenbeleidsplan brandweer Gelderland-Midden*

3.3 Huidige situatie versus ambitie

In de huidige situatie is de brandweer erg gericht op het halen van de genormeerde opkomsttijden. Hier blijft de brandweer ook inspanningen op plegen maar de winst die te boeken is door sneller ter plaatse te zijn, is beperkt. Zo blijkt uit onderzoek dat de overlevingskansen van een slachtoffer bij brand niet veel groter zijn als de brandweer eerder ter plaatse zou zijn geweest⁶. Daarom gaat extra aandacht uit naar het voorkomen van brand, evenals het realiseren van een snelle ontdekkingsstijd.

Onderstaande figuren tonen het effect van een snelle ontdekkingsstijd bij brand.

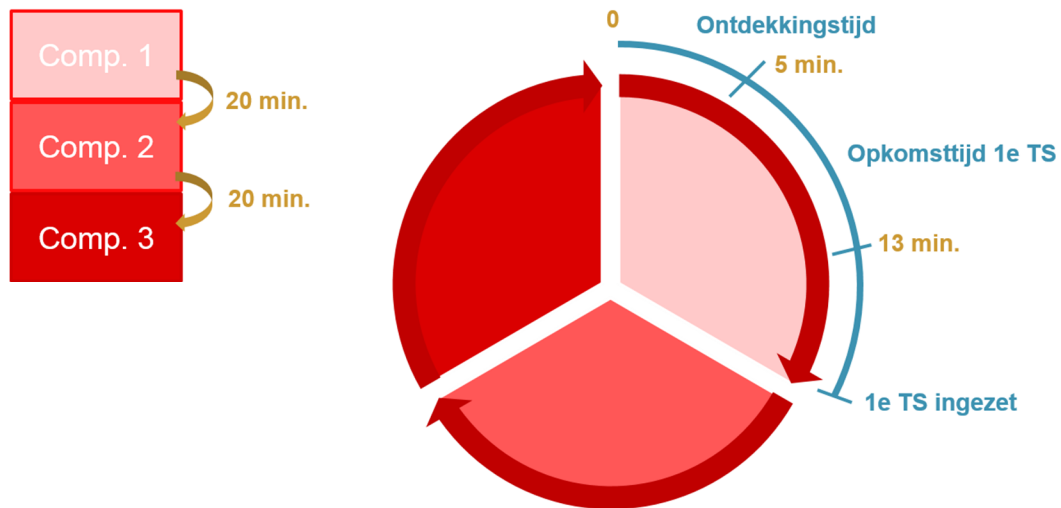
Figuur 1. Ontdekkingsstijd bij brand in bestaande situatie

Uitgangspunt in de **bestaande situatie** bij bestaande bouw en zonder de aanwezigheid van een rookmelder, is een ontdekkingsstijd van de brand van 15 minuten. Als na 15 minuten de brandweer wordt gealarmeerd, rukt de brandweer uit en is de 1^e TS maximaal 8 minuten later ter plaatse (23 minuten na ontstaan). Het is mogelijk dat de brand dan al is uitgebreid naar het tweede compartiment⁷ omdat bij bestaande bouw moet worden uitgegaan van een WBDBO⁸ van 20 minuten. De brandweer schaaft dan op om haar repressieve slagkracht te vergroten en het incident te kunnen bestrijden en beheersen (inzet 2^e TS).

⁶ *Fatale woningbranden 2008 tot en met 2012, een vergelijking, rapport IFV.*

⁷ *Compartiment: gedeelte van een bouwwerk bestemd als maximaal uitbreidingsgebied van brand.*

⁸ *WBDBO (Weerstand tegen Brand Doorslag en Brand Overslag): vanaf 1992 geldt voor woningen dat de WBDBO tussen woningen onderling of tussen woningen en winkels 60 minuten moet zijn, voor bestaande bouw geldt een WBDBO van 20 minuten.*

Figuur 2. Ontdekkingstijd bij brand in gewenste situatie

In de **gewenste situatie** wordt een brand eerder 'opgemerkt' door de aanwezigheid van een rookmelder. Het ontstaan van een brand wordt dan binnen 5 minuten ontdekt en doorgegeven aan de brandweer. De brandweer wordt gealarmeerd en is maximaal 8 minuten later ter plaatse (13 minuten na ontstaan). Zij heeft dan voldoende gelegenheid om branduitbreiding naar het tweede compartiment te voorkomen. In de meeste gevallen kan de brandweer de brand beheersen met 1 TS, waardoor opschaling niet nodig is.

3.4 Brandveilig leven

Burgers, bedrijven, instellingen en overheid hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen van brand. Samen kunnen we ervoor zorgen dat we bewuster zijn van de risico's en weten wat we vanuit die verantwoordelijkheid kunnen bijdragen om de woon- en werkomgeving veiliger te maken. Dit noemen we Brandveilig Leven.

In Gelderland-Midden richt het project Brandveilig Leven (risicobeheersing) zich met name op instellingen met niet zelfredzamen en de burgers. Het maakt hen bewust(er) van hun eigen verantwoordelijkheid in het voorkomen en beperken van brand en het verkorten van de ontdekkingsstijd bij brand. Het project Doorontwikkeling Repressieve Organisatie (incidentbestrijding) richt zich vooral op de inrichting van de repressieve organisatie, het afdekken van het restrisico.

Brandweer Gelderland-Midden wil haar niveau van brandweezorg verhogen door meer in te zetten op een snellere ontdekkingsstijd van brand. Daar valt écht winst te behalen.

Een voorbeeld ter illustratie

De bouw van woningen en woongebouwen is in de loop der jaren sterk verbeterd en de leefbaarheid is verhoogd. Woningen zijn steeds beter geïsoleerd en het interieur bevat meer spullen die vaak uit kunststof zijn vervaardigd. Dit leidt bij brand tot een sneller brandverloop. De brand ontwikkelt zich in zeer korte tijd tot een felle brand. Bij een woningbrand hebben bewoners vanwege deze snelle ontwikkeling, de sterke rookontwikkeling en het vrijkomen van giftige gassen slechts enkele minuten om zichzelf in veiligheid te brengen. Na circa 3 minuten ontstaat een niet-overleefbare situatie. De brandweer heeft ongeveer 8 minuten nodig om ter plaatse te komen. Daarom wordt ook wel gezegd: "Brand is dus sneller dan de brandweer".

Door meer nadruk te leggen op het voorkomen en beperken van brand en aandacht te vragen voor brandveilig leven, stimuleert de brandweer burgers om ervoor te zorgen dat zij bij brand binnen enkele minuten hun huis kunnen verlaten. Zij worden geattendeerd op hun eigen verantwoordelijkheid om een snellere ontdekkingsstijd van brand te realiseren door rookmelders te plaatsen en worden gestimuleerd om een vluchtplan op te stellen. Voorgaande geldt uiteraard ook voor instellingen in de zorg en gezondheid en andere instellingen waar mensen verblijven zoals onderwijs, kantoren en industrie. Het accent ligt echter op woningbouw, omdat daar jaarlijks de meeste dodelijke slachtoffers vallen.

4. BRANDWEEREENHEDEN EN OPKOMSTTIJD

Dit hoofdstuk bevat een toelichting op de taak van de brandweereenheden en de bijbehorende gewenste opkomsttijden.

4.1 Eerste basisbrandweereenheid

4.1.1 Taak eerste basisbrandweereenheid (1^e TS)

Zoals de Wet veiligheidsregio's voorschrijft (art 25, lid a), is het voorkomen, beperken en bestrijden van brand een taak van de brandweer. De eerste basisbrandweereenheid is bij wet belast met de uitvoering van de volgende taken:

- Brandbestrijding en redding;
- Technische hulpverlening;
- Basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen⁹;
- Ondersteuning bij waterongevallen.

De inzet van de 1^e TS is bedoeld om mensen die zich in onvoldoende mate in veiligheid hebben kunnen brengen te verplaatsen naar een veiliger gebied, schade te beperken en uitbreiding naar het volgende compartiment te voorkomen. We spreken vaak van redding terwijl feitelijk in de meeste gevallen de persoon of personen zich op dat moment reeds buiten het eerste brandcompartiment bevindt/bevinden. In enkele gevallen redt de brandweer daadwerkelijk burgers die zelf nog niet een veilige plek hebben kunnen bereiken.

4.1.2 Wettelijke tijdnorm

De eerste basisbrandweereenheid is bij wet belast met de volgende tijdnormen:

- vijf minuten bij gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, gebouwen met een woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie of gebouwen met een celfunctie;
- zes minuten bij portiekwoningen, portieklats of gebouwen met een woonfunctie voor verminderd zelfredzamen;
- acht minuten bij gebouwen met een andere woonfunctie dan bedoeld onder a en b, of met een winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie, en
- tien minuten bij gebouwen met een kantoorfunctie, industrieelfunctie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie.

⁹ Landelijke ontwikkelingen kunnen van invloed zijn. De resultaten van het project IBGS zijn medio 2015 bekend

BRANDWEER

4.1.3 Afwijkende, gemotiveerde en verantwoorde tijdnorm

Indien het bestuur van de veiligheidsregio voor bepaalde locaties opkomsttijden vaststelt die afwijken van de wettelijk genoemde tijden, motiveert het de keuze van de locatie en de mate van de afwijking.

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt geen opkomsttijd vast die hoger is dan achttien minuten.

Brandweer Gelderland-Midden wil gemotiveerd afwijken van de normtijden. De onderbouwing hiervan vindt in deze paragraaf plaats.

Brandweer Gelderland-Midden stelt de opkomsttijd van de 1^e TS op 8 minuten. Hiermee wijkt zij af van de wettelijke tijdnorm die voor objecten is gesteld op 5 of 6 minuten.

Afwijking op basis van het brandrisicoprofiel

Op basis van het brandrisicoprofiel zijn er verspreid in de regio in bijna alle woonkernen objecten waarvoor bij wet een tijdnorm van 5¹⁰ of 6 minuten geldt. Ditzelfde brandrisicoprofiel maakt inzichtelijk dat het aantal branden dat bij deze objecten heeft plaatsgevonden, de afgelopen 5 jaar relatief laag was. Zo laag dat het vanuit maatschappelijk en economisch oogpunt niet reëel is om 5 of 6 minuten als uitgangspunt te nemen voor de minimale opkomsttijd van de repressieve organisatie.

Afwijking op basis van vrijwilligers

De organisatie van Brandweer Gelderland-Midden is voor een groot deel gestoeld op brandweervrijwilligers en een fijnmazig netwerk van brandweerposten. Zij komen vanuit huis of werk naar de kazerne bij alarm. Daarom kunnen zij niet kunnen voldoen aan een opkomsttijd van 5 of 6 minuten. De gemiddelde uitruktijd van alle vrijwillige brandweerposten is 4 tot 5 minuten. Meer dan 80% van de gehele brandweerorganisatie bestaat uit vrijwilligers. In de hele regio voldoen aan een opkomsttijd van 5 of 6 minuten zou alleen met gekazerneerde medewerkers te realiseren zijn en onevenredig veel kosten met zich meebrengen.

Afwijking op basis van Brandveilig Leven

Eerder is benoemd dat werkelijke winst voor een brandveilige samenleving is te boeken door de ontdekkingstijd van brand te reduceren. Om die reden zal de brandweer haar pijlen meer richten op het voorkomen en snel ontdekken van brand met de speerpunten zoals deze in Visie Brandveilig Leven worden genoemd.

Opkomsttijd 8 minuten verantwoord

Een opkomsttijd van 8 minuten voor de 1^e TS is verantwoord op basis van het brandrisicoprofiel. Het aantal objecten met een tijdnorm van 8 minuten of hoger is groter

¹⁰ Dit betreft ook objecten in de categorie 'wonen boven winkels'. Hierbij dient aangetekend te worden dat deze categorie ooit is ontworpen voor objecten in de oude binnensteden, waarbij de (enige) toegang naar de woning boven de winkel door de winkelruimte was aangelegd. Hier was terecht een strakke opkomsttijd aan verbonden. Deze situatie wordt echter vrijwel niet meer aangetroffen: vrijwel altijd is er sprake van een gescheiden opgang en daarmee vluchtroute. Daarmee kunnen vraagtekens worden geplaatst bij de opkomsttijd die wettelijk aan deze objecten verbonden is.

(84%) dan het aantal 5 of 6 minuten objecten. Daarbij is in de afgelopen 5 jaar relatief meer brand geweest in deze objecten.

Brandweer Gelderland-Midden acht het legitiem om haar organisatie hierop in te richten en dus een opkomsttijd van minimaal 8 minuten vast te stellen. Voor de objecten met een hoger risico, de in de wet omschreven objecten met opkomsttijd van 5 en 6 minuten, wordt gestreefd naar een vermindering van dit risico door bijvoorbeeld een snellere ontdekking van brand te realiseren door het stimuleren van het gebruik van brandmelders zoals dit in het concept van Brandveilig Leven is opgenomen.

Samenvatting eerste basisbrandweereenheid Brandweer Gelderland-Midden:

- levert een 1^e TS vanuit alle 41 posten.
- is binnen 1,5 minuut uitgerukt met een 1^e TS als een post met een gekazerneerde bezetting wordt gealarmeerd.
- is binnen 4 minuten uitgerukt met een 1^e TS als een post met vrijwillige bezetting die is gebaseerd op het vrije instroom profiel wordt gealarmeerd¹¹.
- hanteert hierbij een ambitie niveau met een dekkingpercentage dat:
 - o de brandweer 70% van alle prio 1 meldingen voor brand in woning/woongebouw binnen 8 minuten ter plaatse kan zijn;
 - o de brandweer in 90 % van alle prio 1 meldingen voor brand in woning/woongebouw binnen 10 minuten ter plaatse kan zijn;
 - o in de resterende 10 % de maximale opkomsttijd van 18 minuten niet wordt overschreden;
 - o daar waar overschrijding van de norm van met 2 minuten of meer aan de orde is en van te voren bekend zal binnen het concept van Brandveilig Leven worden gezien in hoeverre hier extra aandacht aan moet worden besteed.
- hanteert de visie 'Uitruk op maat'. De eerste basisbrandweereenheid kan dan ook worden gevormd door een combinatie van twee tankautosputten met een bezetting van 4 brandweermensen (TS4+TS4).
- Draagt zorg voor een adequate bluswatervoorziening die voldoet aan wettelijke kaders en richtlijnen. Gelet op landelijke ontwikkelingen wordt er de komende jaren gewerkt aan een nieuwe visie.
- volgt de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot opkomsttijden zoals het project RemBrand. Wanneer er landelijk een verruiming komt van opkomsttijden dan wordt deze ruimte gegeven aan de uitruktijd van vrijwillige posten. De belasting en druk op de vrijwillige medewerker wordt daarmee verminderd en zal bijdragen aan het voortbestaan van de vrijwillig organisatie in de regio.

¹¹ Dit geldt nadrukkelijk voor de maatgevende incidenten. Een brandmelding prio 1 in een (woon)gebouw.

4.2 Tweede basisbrandweereenheid

4.2.1 Taak tweede basisbrandweereenheid (2e TS)

De 2e TS komt ter ondersteuning van de 1e TS. In de wet zijn hiervoor geen bepalingen opgenomen. Op elke post staat één 1e TS paraat. De 2e TS komt van een naburige post.

Op een beperkt aantal posten staat een tweede TS. Deze zijn niet (direct) inzetbaar en bedoeld als reserve TS om de 24/7 paraatheid van alle posten te borgen. Dit is voor situaties waarbij de 1e TS van een post voor langdurige inzet, oefening, onderhoud of reparatie buitendienst staat. Deze tweede TS heeft dus een bovenlokale functie.

Gelijktijdig alarmeren 1e en 2e TS

Brandweer Gelderland-Midden stelt op basis van haar risicoprofiel, eigen ervaringen én gewenst niveau van basisbrandweezorg dat het voor een aantal objecten in het verzorgingsgebied wenselijk is om twee TS'sen tegelijkertijd te alarmeren. Te weten:

- Een aantal specifieke objecten vanwege het feit dat hier de procedure complexe gebouwen¹² van toepassing is en het voor de veiligheid van brandweermensen noodzakelijk is om een 2e TS snel ter plaatse te hebben.
- Een aantal specifieke objecten vanwege het feit dat vooralsnog vanuit het verleden in het kader van risicobeheersing afspraken zijn gemaakt om een acceptabel niveau van brandweezorg te hebben op basis van gelijkwaardigheid¹³.
- Meldingen van brand in een "oude binnenstad" of gebieden met een dichte bebouwing vanwege de grote kans op snelle uitbreiding naar een ander compartiment (WBDBO 20 minuten) in combinatie met de lastige bereikbaarheid.

2^e TS alarmeren bij opschaling

Een 2e TS wordt ook ingezet bij opschaling bij brand. Dan wordt deze 2^e TS gevraagd door de reeds ter plaatse zijnde 1^e TS om de brand binnen het aangrenzende brandcompartiment te houden. Het betreft hier ook schadebeperking.

4.2.2 Opkomst tweede basisbrandweereenheid

Met behulp van figuur 3 lichten wij de inzet van de 2^e TS toe. Ook hier is uitgegaan van een situatie met bestaande bouw van voor 1992 (WBDBO van 20 minuten), welke wij beschouwen als ongunstigste situatie.

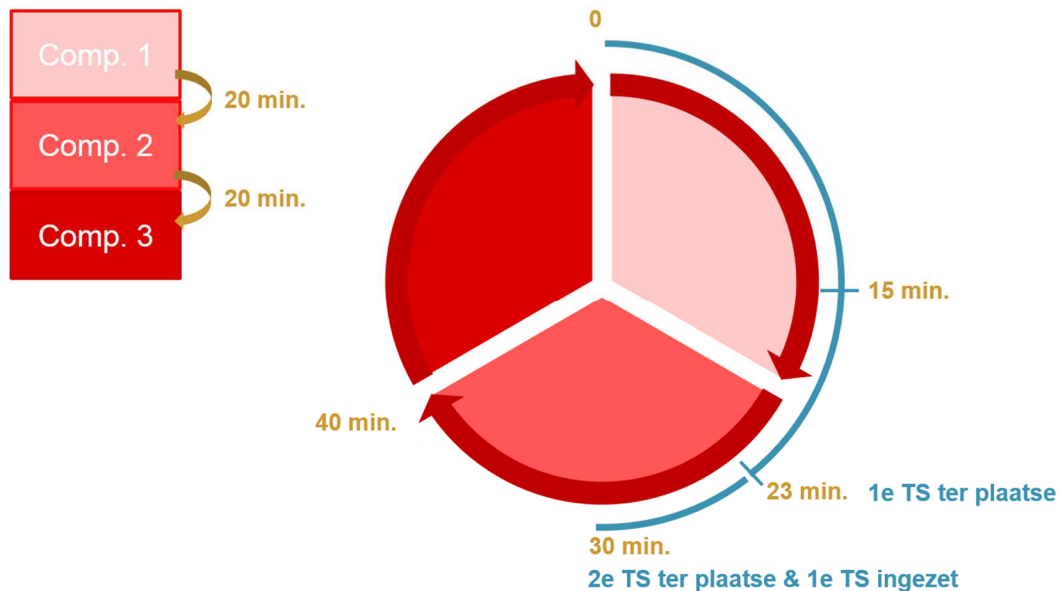
Bij bestaande bouw, van voor 1992 met veelal een WBDBO van 20 minuten en zonder de aanwezigheid van een rookmelder, wordt uitgegaan van een de ontdekkingstijd van brand van maximaal 15 minuten. Als na 15 minuten de brandweer wordt gealarmeerd, rukt de brandweer uit en is de 1^e TS 23 minuten na ontstaan ter plaatse. Het is mogelijk dat de brand dan is uitgebreid naar het tweede compartiment omdat bij deze bestaande bouw wordt uitgegaan van een WBDBO van 20 minuten. De brandweer schaalte op om haar repressieve

¹² Procedure complexe gebouwen: voor het verantwoord optreden in gebouwen met een lange aanvalsweg zijn meer ploegen noodzakelijk om een veilige terugtocht van de aanvalsploeg(en) te borgen.

¹³ Zie pagina 4/5 onder Bouwregelgeving.

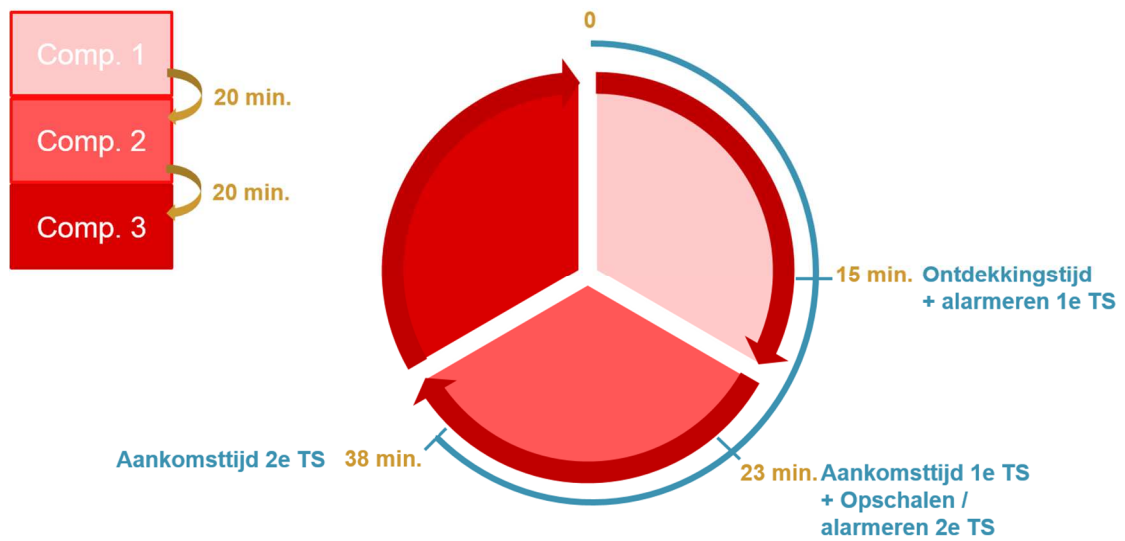
slagkracht te vergroten en het incident te kunnen bestrijden. Een 2^e TS wordt gealarmeerd en heeft vanaf dat moment 17 minuten de tijd om ter plaatse te komen en een eerste inzet te plegen om te voorkomen dat de brand uitbreidt naar het derde compartiment. Omdat tijd nodig is om de brandweereenheid op basis van aanwijzing door bevelvoerder 1^e TS tot een inzet te komen, hanteren we een opkomst van 15 minuten voor de 2^e TS.

Dit betekent tevens dat bij gelijktijdige alarmering de 2^e TS maximaal zeven minuten na de 1^e TS ter plaatse is; 30 minuten na ontstaan van de brand en dus op tijd om te voorkomen dat de brand naar het derde compartiment gaat.

Figuur 3. Opkomst 2^e TS bij gelijktijdige alarmering

Bij alarmering na opschaling is de 2^e TS maximaal vijftien minuten na de 1^e TS ter plaatse..

Figuur 4. Opkomst 2^e TS na opschaling

4.3 Redvoertuig

4.3.1 Taak redvoertuig (RV)

Vigerende wet- en regelgeving bepaalt dat iedere regio (lees: verzorgingsgebied) ondersteunende eenheden voor het redden en blussen op hoogte dient te hebben. En dat hiervoor een RV beschikbaar dient te zijn.

Een RV is bij wet belast met:

- het redden van mensen en dieren op hoogte;
- het ondersteunen van basisbrandweereenheden bij het blussen op hoogte;
- het verlenen van hulp op hoogte.

Onder de laatste wettelijk taak verstaan wij ook taken in het kader van dienstverlening zoals assistentie ambulance.

De bouwregelgeving hanteert het uitgangspunt dat mensen zelfstandig een gebouw kunnen ontvluchten en dat een brandcompartiment tenminste een scheiding heeft die 20 minuten weerstand biedt tegen branddoorslag of brandoverslag (WBDBO). Voor gebouwen na 1992 geldt een WBDBO van 60 minuten. Tot slot gaat wetgeving uit van horizontale verplaatsing wanneer personen vanuit het compartiment waar de brand is ontstaan in veiligheid gebracht moeten worden.

Brandweer Gelderland-Midden stelt op basis van haar risicoprofiel, eigen ervaringen én gewenst niveau van basisbrandweezorg dat het voor een aantal objecten in het verzorgingsgebied wenselijk¹⁴ is om een redvoertuig tegelijkertijd te alarmeren met de 1e TS.

Te weten:

- winkelfunctie met gesloten constructie;
- wonen boven winkel;
- gebouw met celfunctie;
- portiekwoningen en –flats;
- wonen voor verminderd zelfredzamen;
- oude “binnenstad” gebieden.

In de Landelijke Meldingsclassificaties (LMC's) wordt voor het alarmeren van de RV uitgegaan van dezelfde criteria. Bij deze meldingsclassificatie is van te voren bepaald welke voertuigen worden gealarmeerd bij een bepaald type incident.

¹⁴ De opkomsttijd voor een RV is niet opgenomen in de wet, tenzij bestuurlijk wordt vastgesteld voor welke objecten de inzet van een RV altijd noodzakelijk is. Dan geldt bij deze objecten voor een RV dezelfde opkomsttijd als voor de 1^e TS. Daarom wordt in deze notitie niet gesproken over een noodzakelijk geachte opkomsttijd maar een gewenste opkomst.

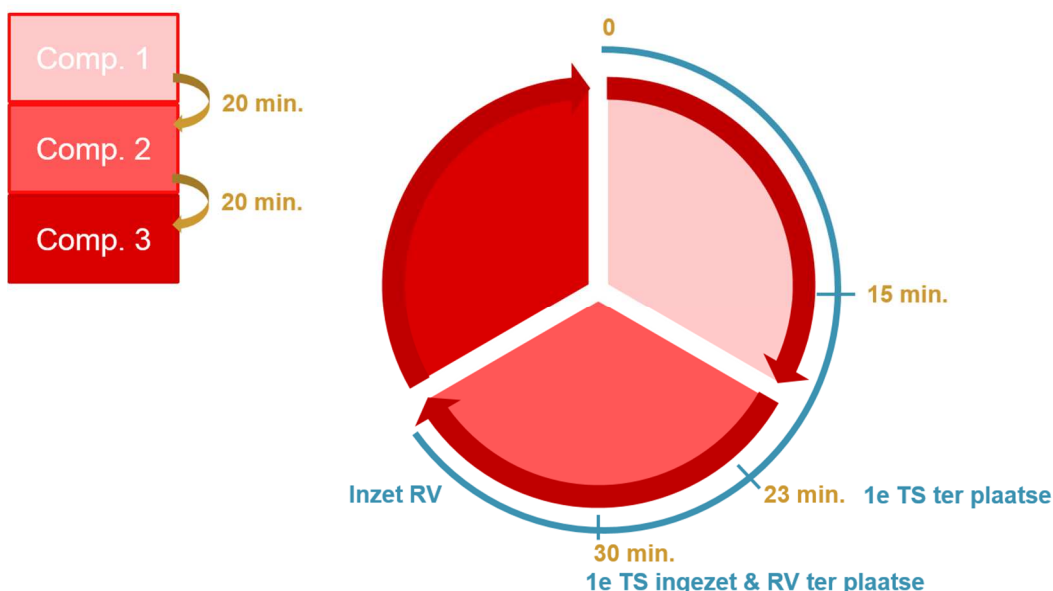
4.3.2 Opkomst redvoertuig

Onze praktijkervaring leert dat het redvoertuig ondanks de bouwkundige voorzieningen incidenteel voor redding wordt ingezet. Een persoon wordt van het balkon of dak gehaald waar hij/zij zichzelf in veiligheid heeft gebracht. Dit is een redding van een persoon buiten het compartiment waar de brand woedt. In theorie spreken we dan van het verplaatsen van iemand van een veilig gebied naar een nog veiliger gebied.

Hierbij gaan we ook uit van bouwregelgeving die hanteert dat iedereen zichzelf in veiligheid moet kunnen brengen en gaan we uit van een inzet op 'redding' buiten het eerste compartiment. Dit kan zijn in het aangrenzende compartiment maar bijvoorbeeld ook op het balkon of op het dak.

Dit houdt in dat de brandweer met haar redvoertuig inzet op redding van één of meerdere personen uit het nog niet brandende compartiment. Als het redvoertuig na 15 minuten na melding van brand ter plaatse is, heeft het nog 10 minuten om deze redding uit te voeren. Daarna is de kans groot dat de brand zich uitbreidt naar het derde compartiment. Zie ook figuur 3. We gaan hier uit van gelijktijdige alarmering van een 1^e TS en RV omdat dit aan de orde is voor melding van brand in bestaande bouw.

Op basis van deze uitgangspunten komen we tot een gewenste opkomst van 15 minuten.

Figuur 5: Opkomst redvoertuig

BRANDWEER

3.2.3 Inzet als blusplatform.

Voor branden in de binnenstad en grote industriële branden is de inzet van een redvoertuig als blusplatform. Het gaat hierbij om het voorkomen van uitbreiding naar een ander brandcompartiment of het mogelijk maken van nablussen. Hierbij is het geen uitzondering dat inzet van meerdere redvoertuigen als blusplatform noodzakelijk is. Een opkomst van 15 minuten voor het eerste voertuig en 30 minuten voor de tweede is hierbij acceptabel. Hetzelfde geldt voor het werken en hulpverlening op hoogte zoals assistentie van de ambulancedienst.

4.4 Hulpverleningsvoertuig

4.4.1 Taak hulpverleningsvoertuig (HV)

Vigerende wet- en regelgeving bepaalt dat iedere regio (lees: verzorgingsgebied) ondersteunende eenheden voor hulpverlening dient te hebben en dat hiervoor een hulpverleningsvoertuig beschikbaar dient te zijn.

Op basis van de risico's in het verzorgingsgebied van Gelderland-Midden is een hulpverleningsvoertuig nodig bij¹⁵:

- ongevallen op de wegen waar hoog energetische incidenten plaatsvinden en dat is op wegen waar de toegestane snelheid 60 km per uur is of hoger;
- beknellingen in vrachtauto's en bij spoorwegongevallen;
- ongevallen in en geblokkeerde toegangen bij bedrijfsgebouwen;
- ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Ook in de landelijke meldingsclassificaties (LMC's) wordt van deze criteria uitgegaan.

4.4.2 Opkomst hulpverleningsvoertuig

Voor een aantal type incidenten wordt direct bij melding een HV gealarmeerd. Een HV is aanvullend op de taak van de 1^e TS. De 1^e TS is bij hulpverlening op de (auto)snelwegen en provinciale wegen in de regel na 10 tot 15 minuten ter plaatse en kan na verkenning haar plan maken waarin een taak is geformuleerd voor de HV. De verkenning en voorbereiding van de inzet vergt circa 5 minuten. De 1^e TS kan haar inzet aanvangen, met de HV haar plan delen en haar opdracht verstrekken. De opkomst van een hulpverleningsvoertuig (HV) wordt gesteld op 15 minuten. Een aanvullende motivatie voor deze opkomst heeft betrekking op de opkomsttijd van de ambulancedienst. Zij hanteren ook een opkomst van maximaal 15 minuten.

¹⁵ uit memo 'houtschoolschets specialistische voertuigen' van deelprojectgroep kwaliteit ihkv regionalisering.

Postbus 5364
6802 EJ Arnhem
Telefoon 0800 8446 000
www.brandweer.nl/gelderland-midden